

Informacje z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału

Banku Spółdzielczego w Kruszwicy

**według stanu na
dzień 31.12.2018 roku**

Kruszwica 11.06.2019 rok

I Informacje ogólne

1. Bank Spółdzielczy w Kruszwicy z siedzibą w Kruszwicy, ul. Podgórna 2, przedstawia informacje z zakresu profilu ryzyka poziomu kapitału wg stanu na dzień 31.12.2018 roku.
2. W 2018 roku Bank prowadził działalność w ramach następującej struktury organizacyjnej: Centrala - siedziba Banku w Kruszwicy przy ul. Podgórnej 2 oraz Oddział Banku w Kruszwicy przy ulicy Kolegiackiej 12c,d. Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem bankowości internetowej.
3. Według stanu na dzień 31.12.2018 roku Bank nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych, nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

II Cele i zasady polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami

Bank zarządza rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi rodzajami ryzyka.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka i sposoby ich realizacji bank określił w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Kruszwicy”

Strategia zarządzania ryzykiem określa:

- a) strukturę organizacyjną w zakresie zarządzania ryzykiem,
- b) zadania organów Banku, komitetów, jednostek organizacyjnych i poszczególnych osób w procesie zarządzania ryzykiem;
- c) schemat procedur odnoszących się do zarządzania ryzykiem w Banku;
- d) ogólne zasady identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka, w tym zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych;
- e) ogólne zasady monitorowania i kontroli ryzyka;
- f) organizację systemu informacji zarządczej;
- g) cele strategiczne w zakresie zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka w Banku i ogólnie sposób ich realizacji;
- h) generalną skłonność do podejmowania przez Bank ryzyka – apetyt na ryzyko.

Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składa się:

- 1) procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem;
- 2) identyfikacja, pomiar i monitorowanie;
- 3) system limitów ograniczających ryzyko;
- 4) system informacji zarządczej;

5) odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.

Do rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne, o których mowa w ust. 4, zaliczane są:

- 1) ryzyko kredytowe;
- 2) ryzyko operacyjne;
- 3) ryzyko walutowe;
- 4) ryzyko koncentracji;
- 5) ryzyko płynności;
- 6) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- 7) ryzyko kapitałowe;
- 8) ryzyko braku zgodności.

I Strategie i procesy zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka:

1. Ryzyko kredytowe w tym koncentracji

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka kredytowego jest:

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- 2) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 4%.
- 3) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 33 %;
- 4) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w innych instrumentach finansowych w ramach limitów ustanowionych przez System Ochrony SGB;

- 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;
- 5) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 75% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania;
- 6) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiającego podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka koncentracji jest:

- 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- 2) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
- 2) ograniczenie łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 200% uznanego kapitału;
- 3) ograniczenie kredytowania klientów oraz grup powiązanych klientów, których zaangażowanie w Banku wyniosłoby 10% uznanego kapitału;
- 4) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;

- 3) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 4% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie;
- 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 80 % ich udziału w portfelu kredytowym.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 10 % całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
- 4) zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 20 % ich udziału w portfelu kredytowym.

2. Ryzyko operacyjne

Celem strategicznym w zakresie ryzyka operacyjnego jest:

- 1) optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizację kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- 1) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- 2) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- 3) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- 4) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
- 5) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- 6) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

3. Ryzyko walutowe

Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

- 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
- 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
- 2) prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
- 3) utrzymywanie poziomu aktywów płynnych w walutach obcych, które zaspokoją wypływy netto w danej walucie obcej;
- 4) podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym;
- 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

4. Ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni.
- 2) realizowanie strategii finansowania;
- 3) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- 4) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- 5) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na wymaganym przepisami poziomie;
- 6) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne;
- 7) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
- 8) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym;
- 9) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;
- 10) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;

- 11) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

5. Ryzyko stopy procentowej

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 2% sumy bilansowej;
- 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientów stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) – zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
 - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
- 4) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

6. Ryzyko kapitałowe

Długoterminowe cele w zakresie ryzyka kapitałowego obejmują:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;

- 3) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie, 13,875%
- 4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 10,875%
- 5) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 9,375%

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) przekazywanie na fundusze własne minimum 80% nadwyżki bilansowej;
- 2) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów określonych powyżej;
- 3) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;
- 4) utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL.

7. Ryzyko braku zgodności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmuje:

- 1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi;
- 2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 3) dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumiany jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
- 2) projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;

- 3) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- 4) systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności

II Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem bankowym w Banku uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza;
- 2) Zarząd;
- 3) Komitet Kredytowy - uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank;
- 4) Zespół ds. ryzyk bankowych i monitoringu - monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Zespołu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.
- 5) komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) odpowiedzialne za:
 - a) sprawozdawczość dla odbiorców zewnętrznych,
 - b) zarządzanie nadwyżką środków,
 - c) zarządzanie bieżącą pozycją walutową,
 - d) sprzedaż kredytów,
 - e) identyfikację i akceptację ryzyka kredytowego dla pojedynczych transakcji,
 - f) pomiar, monitorowanie i kontrolę poszczególnych rodzajów ryzyka bankowego.

Rada Nadzorcza:

- 1) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność;

- 2) zatwierdza, określony przez Zarząd, akceptowalny ogólny poziom ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie;
- 3) zatwierdza, przyjęta przez Zarząd, strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jego przestrzeganie;
- 4) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie;
- 5) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie;
- 6) wybiera członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
- 7) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem;
- 8) sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków;
- 9) określa zasady raportowania do rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;
- 10) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka;
- 11) corocznie ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem.

Zarząd:

W systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie spójne ze strategią zarządzania Bankiem, system zarządzania ryzykiem, w tym:

- 1) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka;
- 2) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania ryzykiem;
- 3) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnia wdrożenie planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem opracowuje i akceptuje politykę oraz zapewnia wdrożenie procedur, monitoruje ich przestrzeganie;

- 4) odpowiada za oszacowanie kapitału wewnętrznego na poziomie zapewniającym pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka;
- 5) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem;
- 6) nadzoruje zarządzanie ryzykiem;
- 7) nadzoruje wielkość i profil ryzyka;
- 8) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej;
- 9) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;
- 10) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki wynagrodzeń;
- 11) zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.

Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawarty strategii oraz zgodnie z regulaminem organizacyjnym Banku.

Komitet Kredytowy realizuje zadania opisane w regulaminie oraz Zespół ds. ryzyk bankowych i monitoringu realizuje zadania opisane w procedurach Banku.

Komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

3) Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.

System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:

- 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku;
- 2) profilu ryzyka;

- 3) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych;
- 4) wyników testów warunków skrajnych;
- 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku.

Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.

Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej.

Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja; szczegółowy wykaz sprawozdań zarządczych określa odrębna regulacja.

4) Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz strategię i procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metody ograniczania ryzyka.

Bank wprowadza odpowiednie do skali złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku. Procedury wewnętrzne określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwość monitorowania ich przestrzegania i raportowania.

Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku.

5) Oświadczenie Zarządu na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem.

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku stanowi Załącznik nr 1 do niniejszej informacji.

6) Oświadczenie na temat ogólnego profilu ryzyka związanego ze strategią działalności.

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie na temat ogólnego profilu ryzyka Banku zawierające kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez Bank stanowi Załącznik nr 2 do niniejszej informacji.

7) Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków organu zarządzającego.

Członkowie Zarządu nie zajmują stanowisk dyrektorskich.

8) Polityka rekrutacji dotycząca wyboru Członków Zarządu oraz ich wiedzy, umiejętności i doświadczenia.

Rada Nadzorcza wykonuje funkcje nadzorczą. Rada sprawuje stały nadzór nad działalnością Banku we wszystkich dziedzinach. Członkowie Rady nadzorczej posiadają odpowiednie kompetencje do prowadzenia spraw i dają rękojmię należytego wykonywania powierzonych im obowiązków. Reprezentują odpowiedni poziom etyczny oraz są w stanie poświęcić niezbędną ilość czasu, pozwalającą w sposób właściwy wykonywać funkcje w Radzie Nadzorczej. Rada Nadzorcza oraz poszczególni jej członkowie przy wykonywaniu nadzoru kierują się obiektywną oceną i osądem. Skład liczebny Rady jest adekwatny do charakteru i skali prowadzonej działalności.

W Banku funkcjonuje „Procedura oceny kwalifikacji Członków Zarządu oraz Zarządu Banku Spółdzielczego w Kruszwicy”. Celem oceny jest stwierdzenie czy poszczególni członkowie Zarządu z osobna oraz Zarząd kolegiálně dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności bankowej z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych a także czy posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem oraz czy ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

Rada Nadzorcza dokonała oceny odpowiedniości Członków Zarządu, podczas której oceniła wykształcenie, posiadane kwalifikacje, doświadczenie zawodowe, właściwość postawy wobec pełnionej funkcji a także omówiła odpowiedniość w zakresie nieposzlakowanej opinii. Na podstawie dokonanej oceny stwierdzono, iż członkowie Zarządu dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych oraz posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem. Reputacja Członków zarządu nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku. Rada uznała, że postawa Członków Zarządu oraz ich zaangażowanie w realizowane czynności wpływają na

wzrost osiągnięć ekonomiczno- finansowych i społecznych, pozwalają budować pozytywny wizerunek banku oraz umacniać reputację Banku i postrzeganie jako instytucji zaufania publicznego, bezpiecznej i przyjaznej klientowi.

9) Utworzenie (bądź nie) przez instytucję oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby odbytych posiedzeń komitetu.

W Banku nie utworzono oddzielnego komitetu ds. ryzyka, w Banku funkcjonuje Zespół ds. ryzyk bankowych i monitoringu. W banku rolę doradczą pełni Komitet Audytu. Zgodnie z Ustawą z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, Rada Nadzorcza dokonała wyboru Komitetu Audytu. Zgłoszono kandydaturę trzech osób, którzy zostali uprzednio ocenieni pod względem niezależności. Osoby te spełniają wymogi wskazane w art. 129 ust.1 ww. ustawy, tj. posiadają wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych. Komitet został w Banku powołany w celu wspierania działania Rady Nadzorczej Banku w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.

10) Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do organu zarządzającego.

W Banku funkcjonuje system bieżącego i okresowego informowania i raportowania o istotnych rodzajach ryzyka a podstawą monitorowania procesu zarządzania ryzykiem jest formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.

System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:

- rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku,
- profilu ryzyka,
- stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych,
- wyników testów warunków skrajnych,
- skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem,

Zarząd Banku otrzymuje raporty z zakresu oceny poziomu ryzyka w cyklach miesięcznych, kwartalnych, półrocznych oraz rocznych zgodnie zapisami Instrukcji „System informacji Zarządczej”. Rada Nadzorcza otrzymuje raporty w cyklach kwartalnych, półrocznych lub rocznych.

III Fundusze własne

1. Fundusze własne Banku Spółdzielczego w Kruszwicy wg stanu na dzień 31.12.2018 roku kształtowały się następująco:

Kapitał (fundusz udziałowy)

Na dzień 31.12.2018 roku saldo wynosiło 1 498 500,00 zł na które składało się - fundusz udziałowy deklarowany 1 498 500,00 zł. Wszystkie zadeklarowane udziały zostały wpłacone. Jednostka udziałowa wynosiła 3 700,00 zł , liczba deklarowanych udziałów 405.

Fundusz udziałowy w roku 2018 kształtował się następująco:

Stan na dzień 01.01.2018 r.	1 565 100,00
Zmniejszenia	66 600,00
Stan na dzień 31.12.2018 r.	1 498 500,00

Zmniejszenie funduszu udziałowego nastąpiło na skutek wyksięgowania na konto rozrachunki udziałów wypowiedzianych.

Kapitał zapasowy (zasobowy)

Saldo funduszu zasobowego wynosiło na dzień 31.12.2017 roku 10 578 195,95 zł

Stan funduszu zasobowego na przestrzeni ostatnich 3 lat kształtował się następująco:

Na dzień 31.12.2016r.	9 998 491,54 zł
Na dzień 31.12.2017r	10 578 195,95 zł
Na dzień 31.12.2018r.	11 007 075,71 zł

W roku 2018 nastąpiło zwiększenie funduszu zasobowego o kwotę 428 879,76 zł z tytułu podziału nadwyżki bilansowej za 2017 rok. W 2018 roku nie wystąpiło zmniejszenie funduszu zasobowego.

Fundusz ogólnego ryzyka

Stan funduszu ogólnego ryzyka na dzień 31.12.2018 roku wynosił 3 930 000,00 zł

Od czerwca 2018 roku zwiększono fundusz ogólnego ryzyka o kwotę 270 000,00 zł.

Kapitał (fundusz) z aktualizacji i wyceny wynosił na koniec 2018 roku 145 094,47 zł i nie ulegał zmianie na przestrzeni ostatnich trzech lat.

Zysk netto

Zysk netto na dzień 31.12.2018 roku wynosił 829 592,82 zł, który nie był zaliczony do funduszy własnych Banku, ponieważ nie był zweryfikowany przez biegłego rewidenta.

- 2. Bank Spółdzielczy w Kruszwicy definiuje części składowe funduszy własnych** zgodnie z obowiązującymi na dzień 31.12.2018 roku przepisami. Wysokość funduszy własnych (**kapitał uznany**) Banku od 01.01.2014 roku wyliczana jest zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych(CRR) i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26.06.2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi (CRD IV)

Bank ujawnia informacje dotyczące funduszy własnych zgodnie z przepisami 575/2013 oraz zgodnie z wymogami przedstawionymi w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 roku.

Fundusze własne banku obejmują :

1) Kapitał TIER I

2) kapitał TIER II

Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2018 roku.

Rodzaj funduszu		Kwota
Kapitał Tier I bez pomniejszeń		16 435 575,71
W tym	fundusz udziałowy	1 498 500,00
	fundusz zasobowy	11 007 075,71
	fundusz ogólnego ryzyka bankowego	3 930 000,00
Pomniejszenia kapitału Tier I (wartości niematerialne i prawne)		- 8 758,57
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier 1 (w szczególności niezamortyzowana kwota udziałów)		- 92 500,00
Inne pozycje lub korekty kapitału podstawowego Tier 1 - nie ujęte powyżej		- 103 247,00
Kapitał Tier I po korektach		16 231 070,14
Kapitał Tier II bez pomniejszeń		0,00
Pomniejszenia kapitału Tier II		0,00
Kapitał Tier II po korektach		

Razem fundusze własne (suma kapitału Tier I i Tier II z uwzględnieniem korekt	16 231 070,14
Łączny współczynnik kapitałowy	17,22%

Bank na koniec 2018 roku wykazuje w funduszach własnych w ramach funduszu udziałowego bezpośrednio udziały opłacone do dnia 28 czerwca 2013 roku.

	KWOTA W DNIU UJAWNIEŃ
KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I: INSTRUMENTY I KAPITAŁY REZERWOWE	
1. Instrumenty kapitałowe i związane z nimi akcje emisyjne	1 498 500,00
3. Skumulowane inne całkowite dochody(i pozostałe kapitały rezerwowe	11 007 075,71
3a Fundusze ogólne ryzyka bankowego	3 930 000,00
6. Kapitał Tier I przed korektami regulacyjnymi	16 435 575,71
KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I; KOREKTY REGULACYJNE	
8. Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-8 758,57
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier 1 (w szczególności niezamortyzowana kwota udziałów)	- 92 500,00
Inne pozycje lub korekty kapitału podstawowego Tier 1 - nie ujęte powyżej	- 103 247,00
28. całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-204 505,57
29. Kapitał podstawowy Tier I	16 231 070,14
KAPITAŁ DODATKOWY TIER I INSTRUMENTY	
36. Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0,00
KAPITAŁ DODATKOWY TIER I KOREKTY REGULACYJNE	
43. Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0,00
44. Kapitał dodatkowy Tier I	0,00
45. Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	16 231 070,14
KAPITAŁ TIER II: INSTRUMENTY I REZERWY	
51. Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	0,00
KAPITAŁ TIER II: KOREKTY REGULACYJNE	
57. Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0,00
58. Kapitał Tier II	0,00

59. Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II	16 231 070,14
60 Aktywa ważone ryzykiem	94 237 196,03
WSPÓŁCZYNNIKI I BUFORY KAPITAŁOWE	
61. Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,22
62. Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,22
63. Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,22

Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

Bank nie posiadał podmiotów zależnych.

IV Adekwatność kapitałowa

1) Opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego stanowiące wsparcie bieżącej i przyszłej działalności Banku

Bank stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych

- metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
- metodę podstawowego wskaźnika w zakresie ryzyka operacyjnego,
- metodę podstawową w zakresie ryzyka walutowego.

Bank stosuje współczynnik wsparcia, o którym mowa w § 501 Rozporządzenia CRR.

Wartość aktywów ważonych ryzykiem obliczonych dla ekspozycji wobec małego lub średniego przedsiębiorcy (MŚP), zaliczonych do ekspozycji wobec przedsiębiorstw, ekspozycji detalicznych lub ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach, Bank dodatkowo mnoży przez współczynnik wsparcia równy 0,7619.

- 3) **Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem** po zastosowaniu współczynnika wsparcia wobec (MŚP) dla każdej z klas ekspozycji wg stanu na 31.12.2018 rok przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Klasa ekspozycji kredytowej	Waga ryzyka	Wartość ekspozycji	Wartość ekspozycji ważonych ryzykiem	8% ekspozycji i ważonej ryzykiem
1	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych. Bank do tej klasy zalicza: - środki na rachunku BFG	0%	727 115 727 115	0 0	0 0
2	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych. Bank do tej klasy zalicza: - należności od organów administracji samorządowej	20%	0 0	0 0	0 0
3	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego. Bank do tej klasy zalicza: - należności z tytułu dopłat do kredytów preferencyjnych - zabezpieczone kaucją pieniężną - należności pozabilansowe	20% 0% 100%	81 651 0 0	16 330 0 0	1 306 0 0
4	Ekspozycje wobec instytucji. Bank do tej klasy zalicza: - środki rezerwy obowiązkowej - środki na rachunku bieżącym w SGB - środki na rachunku ZFŚS - należności od SGB Banku S.A. z tytułu lokat - należności od SGB Banku S.A. z tytułu odsetek od lokat - Minimum depozytowe	0% 0% 0% 0% 0% 0%	72 197 162 2 154 000 1 976 158 18 044 61 055 386 61 604 6 931 970	0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0

5	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw Bank do tej klasy zalicza: - należności od sektora niefinansowego z wyłączeniem należności od osób fizycznych, - należności od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych oraz z wyłączeniem należności zabezpieczonych na nieruchomościach, - fundusz pomocowy - należności pozabilansowe z terminem pierwotnym do 1 roku, - należności pozabilansowe z terminem pierwotnym powyżej 1 roku, - należności od sektora niefinansowego zabezpieczone kaucją pieniężną przeniesioną na rzecz Banku - udzielone gwarancje - udzielone gwarancje	100% 100% 100% 20% 50% 0% 100% 100%	33 766 258 24 184 276 232 418 766 042 3 192 009 4 703 901 200 000 130 612 357 000	22 159 322 24 184 276 x 0,7619 = 18 426 000 232 418 766 042 638 402 x 0,7619 = 486 398 2 351 951 x 0,7619 =1 791 951 0 130 612 x 0,7619 = 99 513 357 000	1 772 746 1 474 081 18 593 61 283 38 912 143 356 0 7 961 28 560
6	Ekspozycje detaliczne - zabezpieczone hipoteką mieszkalną - zabezpieczone hipoteką pozostałą - należności od osób fizycznych - należności pozabilansowe do 1 roku	75% 75% 75% 75%	11 815 043 7 375 843 2 508 377 1 696 743 234 080	8 720 834 5 531 882 1 881 283 1 272 557 175 560 x 20%= 35 112	697 667 442 550 150 503 101 805 2 809
7	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach. - należności zabezpieczone hipoteką na nieruchomości komercyjnej i pozostałej	100%	64 074 001 64 074 001	48 871 981 64 074 001 x 0,7619 =	3 905 439 3 905 439

				48 817 981	
8	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania Bank do tej klasy zalicza: - należności przeterminowane jeżeli utworzona jest rezerwa celowa lub odpis z tytułu utraty wartości w wysokości nie niższej niż 20% wartości brutto ekspozycji kredytowej, - należności przeterminowane jeżeli utworzona jest rezerwa celowa lub odpis z tytułu utraty wartości w wysokości poniżej 20% wartości brutto ekspozycji kredytowej	100% 150%	101 192 63 511 37 681	120 033 63 511 56 522	9 603 5 081 4 522
9	Ekspozycje kapitałowe	100%	1 083 600	1 083 600	86 688
10	Inne ekspozycje. Bank do tej klasy zalicza: - środki pieniężne zgromadzone w kasie, - inne należności od podmiotów finansowych z tytułu rozliczeń za pośrednictwem bankomatu, - rzeczowe aktywa trwale, - inne aktywa (w tym aktywa do zbycia), - środki pieniężne w drodze, - należności od dłużników różnych, - pozostałe rozliczenia międzyokresowe (koszty rozliczane w czasie) - podatek odroczony	0% 100% 100% 100% 20% 100% 250%	4 256 327 1 901 964 276 660 1 072 210 0 0 289 411 716 082	3 428 486 0 276 660 1 072 210 0 0 289 411 1 790 205	274 279 0 22 133 85 777 0 0 23 153 143 216
11	Razem		188 102 349	84 346 587	6 747 727

4) Kwoty minimalnych wymogów kapitałowych łącznie oraz dla każdego rodzaju ryzyka- przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	Alokacja kapitału wg Filaru I	Alokacja dodatkowego kapitału wg Filaru II
Ryzyko kredytowe	6 747 727	313 915
Ryzyko rynkowe	41 919	217 292
Ryzyko operacyjne	749 330	0
Ryzyko koncentracji zaangażowań	0	0
Ryzyko stopy procentowej	0	113 146
Ryzyko płynności	0	0
Ryzyko kapitałowe	0	0
Kapitał regulacyjny	7 538 976	
Kapitał wewnętrzny	8 183 329	
Łączny współczynnik kapitałowy	17,22	
Wewnętrzny współczynnik wypłacalności	15,87	

Wyliczenia zostały dokonane zgodnie z „Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Kruszwicy”

W celu ustalenia łącznej wartości oszacowanych wymogów kapitałowych bank dokonuje zestawienia wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, dotyczących zarówno Filaru I jak Filaru II. Łączna wartość wewnętrznego wymogu kapitałowego z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka na dzień 31.12.2018 roku stanowiła kwotę 8 183 329 zł i była wynikiem ryzyka ponoszonego przez Bank z Filaru I i Filaru II.

4) Ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta

Bank nie ogłasza informacji w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, ponieważ w banku nie wystąpiły instrumenty pochodne oraz transakcje z przyrzeczeniem odkupu w rozumieniu art. 439 CRR.

5) Bufory kapitałowe

Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego		
1	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	94 237 196,03 zł
2	Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	0,00 zł
3	Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora	0,00 zł

6) Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego

Obowiązek ujawniania nie dotyczy Banku.

7) Wskaźnik dźwigni finansowej

Wskaźnik dźwigni finansowej na dzień 31.12.2018 roku wynosił 8,87%.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego.

V Ryzyko kredytowe.

1. Stosowane w rachunkowości definicje pozycji przeterminowanych i utraconej jakości. Ekspozycje przeterminowane – ekspozycja, której przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza, w przypadku ekspozycji detalicznych 500 złotych, zaś w przypadku pozostałych klas ekspozycji, przeterminowana kwota przekracza 3000,00 zł zgodnie z podejściem określonym w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 235, poz. 1589). W przypadku, gdy kredytobiorca posiada kilka ekspozycji, ale tylko części z nich dotyczy niewykonania zobowiązania, do tej klasy zaliczane są ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania – w przypadku ekspozycji wobec klientów detalicznych; wszystkie ekspozycje kredytobiorcy w przypadku pozostałych klientów. Bank rozróżnia następujące rodzaje należności zagrożonych:

1) w odniesieniu do ekspozycji kredytowych innych niż detaliczne:

- ekspozycje kredytowe „poniżej standardu” – opóźnienie w spłacie od 3- 6 m-cy,
- ekspozycje kredytowe „wątpliwe” - opóźnienie w spłacie od 6- 12 m-cy,
- ekspozycje kredytowe „stracone” - opóźnienie w spłacie pow. 12 m-cy

2) w odniesieniu do ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych:

- ekspozycje kredytowe „normalne” – opóźnienie w spłacie nie przekracza 6 m-cy,
- ekspozycje kredytowe „stracone” – opóźnienie w spłacie przekracza 6 m-cy,

2. Bank uznaje za korekty wartości - różnice pomiędzy wartością nominalną należności pomniejszoną o rezerwy celowe oraz z tytułu utraty wartości bilansowej wycenianej według zamortyzowanego kosztu - korekty uwzględniają niezamortyzowaną prowizję podlegającą rozliczeniu według efektywnej stopy procentowej dla należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu. Za rezerwy celowe Bank przyjmuje odpisy równoważące skutki ryzyka w działalności tworzone na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. W 2018 roku Bank naliczał rezerwy celowe w następujący sposób:

- kredyty detaliczne w sytuacji normalnej oraz kredyty w sytuacji pod obserwacją - 1,5%

- z uwagi na tworzenie przez Bank rezerwy na ryzyko ogólne w 2018 roku nie tworzono rezerw celowych od powyższych kredytów,

- kredyty poniżej standardu - 20%,
- kredyty wątpliwe 50%
- stracone 100%

3. Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2018 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią kwotę ekspozycji w okresie od 31.12.2017 roku do 31.12.2018 roku w podziale na klasy przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2018 r. w zł	Średnia kwota w okresie od 31.12.2017. r do 31.12.2018 r.
1.	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	727 115	711 341
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	0	0
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	81 651	77 310
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0	0
5.	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0	0
6.	Ekspozycje wobec instytucji	72 197 162	67 965 982
7.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	33 766 258	33 784 798
8.	Ekspozycje detaliczne	11 815 043	10 926 578
9.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	64 074 001	63 207 414
10.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	101 192	219 259
11.	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0
12.	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0	0
13.	Ekspozycje z tytułu należności od instytucji przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową oceną kredytową	0	0

14.	Ekspozycje związane z przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania	0	0
15.	Ekspozycje kapitałowe	1 083 600	1 083 600
16.	Inne ekspozycje	4 256 327	4 082 123
RAZEM		188 102 349	182 058 405

4.Struktura geograficzna ekspozycji w rozbiciu na obszary ważne pod względem istotnych klas ekspozycji

Bank w swoich analizach nie uwzględnia ryzyka geograficznego, ponieważ funkcjonuje na terenie jednego obszaru geograficznego określonego w statucie Banku, zatwierdzonego przez KNF. Obszarem, na którym działa Bank jest teren województwa kujawsko-pomorskiego oraz powiat koniński. W ocenie Banku ryzyko kredytowe na terenie działania Banku jest jednorodne i nie zachodzi potrzeba badania zaangażowania w poszczególne gminy bądź powiaty.

5. Struktura branżowa ekspozycji lub w podziale według typu kontrahenta, w rozbiciu na klasy ekspozycji, wraz dodatkowymi informacjami , jeżeli są istotne.

Strukturę ekspozycji bilansowej i udzielonych zobowiązań pozabilansowych w podziale według typu kontrahenta, w rozbiciu na klasy ekspozycji przedstawia poniższa tabela:

Typ kontrahenta	Klasa ekspozycji	Wartość netto w tys. zł
Sektor finansowy		72 924 277
	Instytucje – banki	72 197 162
	Rządy i banki centralne	727 115
Sektor niefinansowy		109 756 494
- osoby fizyczne	Detaliczne	1 930 823
	Zabezpieczone na nieruchomościach	9 884 220
	Przeterminowane	0
- przedsiębiorstwa	Przedsiębiorstwa	33 766 258
	Zabezpieczone na nieruchomościach	64 074 001
	Przeterminowane	101 192
Sektor budżetowy		81 651
	Samorządy terytorialne i władze lokalne	0

	Podmioty sektora publicznego	81 651
Pozostałe aktywa		5 339 927
	Inne ekspozycje	4 256 327
	Ekspozycje kapitałowe	1 083 600
Razem		188 102 349

6. Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na istotne klasy należności według stanu na dzień 31.12 2018 roku przedstawia poniższa tabela.

Istotne klasy należności	a' vista	1-30 dni	1-3 m-cy	3-12 m-cy	1-5 lat	Pow. 5 lat	Razem
1. Kasa i operacje z bankiem centralnym	1 901 964	0	0	0	0	0	1 901 964
2. Należności od sektora finansowego - pozostałe monetarne instytucje finansowe	11 356 831	54 055 386	2 000 000	5 000 000	0	1 487 057	73 899 274
3. Należności od sektora niefinansowego - gospodarstwa domowe	0	2 478 093	3 425 355	12 151 655	42 473 770	37 848 446	98 377 319
- przedsiębiorstwa	0	39 739	68 650	231 063	3 943 830	96 831	4 380 113
- instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	0	2 742	5 284	19 625	120 000	86 258	233 909
4. Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	0	0	81 651	0	0	0	81 651
RAZEM	13 258 795	56 575 960	5 580 940	17 402 343	46 537 600	39 518 592	178 874 230

7. W rozbiciu na istotne branże lub typy kontrahentów kwoty:

a) Dla kontrahentów rolnicy indywidualni: - jest to dla banku najistotniejszy typ kontrahenta

Lp.	Ekspozycje dla rolników indywidualnych	Wartości w zł
-----	--	---------------

1.	Należności normalne	
	Kredyty normalne	75 349 224
	Rezerwy celowe	0
	Korekta wartości	663 475
	Odsetki	67 586
	Wartość bilansowa	74 753 335
2.	Należności pod obserwacją	
	Kredyty pod obserwacją	562 980
	Rezerwy celowe	0
	Korekta wartości	5 482
	Odsetki	574
	Wartość bilansowa	558 072
3.	Należności zagrożone	
	Kredyty zagrożone	150 516
	Rezerwy celowe	30 423
	Korekta wartości	959
	Odsetki	1 438
	Wartość bilansowa	150 995
Razem wartość bilansowa		75 462 402

b) Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach w rozbiu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2018 roku przedstawia poniższa tabela

L p.	Branże	Wartość w zł
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (sekcja A)	76 062 720
	Należności normalne	75 349 224
	Należności pod obserwacją	562 980
	Należności zagrożone	150 516
2.	Przetwórstwo przemysłowe (sekcja C)	2 856 090
	Należności normalne	2 111 148
	Należności pod obserwacją	15 167
	Należności zagrożone	729 775
3.	Energetyka (sekcja D)	265 000
4.	Budownictwo (sekcja F)	5 195 180
	Należności normalne	4 017 687
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	1 177 493

5.	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sekcja G)	1 500 510
	Należności normalne	1 460 510
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	40 000
6.	Transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (sekcja H)	3 911 340
	Należności normalne	3 129 460
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	781 880
7.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (sekcja I)	420 370
	Należności normalne	420 370
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
8.	Pozostałe branże	652 020
	Należności normalne	652 020
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
9.	Usługi gdzie indziej nie sklasyfikowane	12 128 110
	Należności normalne	11 832 124
	Należności pod obserwacją	43 893
	Należności zagrożone	252 093
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym i budżetowym		102 991 340

8. Kwoty ekspozycji z nierozpoznaną utratą wartości, rozpoznaną utratą wartości i przeterminowanych – przedstawione oddzielnie, w podziale na istotne obszary geograficzne na dzień 31.12.2018 roku zawiera poniższa tabela w zł.

Wyszczególnienie	województwo kujawsko-pomorskie
Należności normalne w tym:	99 237 542
- przeterminowane	32 067
Rezerwy celowe	0
Korekta wartości	834 064
Należności pod obserwacją w tym:	622 041
- przeterminowane	145 766

Rezerwy celowe	0
Korekta wartości	4 332
Należności zagrożone w tym:	3 131 757
- przeterminowane	1 093 983
Rezerwy celowe	1 882 707
Korekta wartości	1 747
Należności poniżej standardu w tym:	948 236
- przeterminowane	35 696
Rezerwy celowe	189 647
Korekta wartości	1 181
Należności wątpliwe w tym:	0
- przeterminowane	0
Rezerwy celowe	0
Korekta wartości	0
Należności stracone w tym:	2 183 521
- przeterminowane	1 058 287
Rezerwy celowe	1 693 060
Korekta wartości	567

9. Omówienie uzgodnienia zmian stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości , obejmujące:

Bank na dzień 31.12.2018 roku tworzył odpisy aktualizacyjne na kredyty w postaci rezerw celowych.

1) Saldo początkowe (BO)	2 296 559,64
2) kwoty umorzeń należności w ciężar odpisów w danym okresie,	3 492,60
3) rozwiązanie rezerw	2 735 026,45
4) utworzenie rezerw	2 841 766,05
5) saldo końcowe.	2 399 806,64

10. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

Bank w 2018r. korzystał z techniki redukcji ryzyka kredytowego o charakterze kaucji na kwotę 200 tys. zł dla ekspozycji wobec przedsiębiorców.

VI Ryzyko kredytowe kontrahenta

Nie dotyczy Banku.

VII Ryzyko kredytowe do wyliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem

1. Bank nie korzysta z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych.
2. Nie występują ekspozycje, dla których stosowane są oceny wiarygodności kredytowej przyznawane przez każdą z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych.
3. Bank stosował technikę ograniczania ryzyka kredytowego stopnia wiarygodności kredytowej ustalonej dla metody standardowej poprzez przyjmowanie na zabezpieczenie ekspozycji kredytowych kaucji pieniężnych przeniesionych na rzecz Banku. Na koniec 2018 roku wartość ekspozycji zabezpieczonych kaucją pieniężną wynosiła 200 000,00 zł. Bank nie dokonywał pomniejszania funduszy własnych.

VIII W zakresie ryzyka operacyjnego

Bank do wyliczenia wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego stosuje metodę podstawowego wskaźnika BIA.

1. Sumy strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowana w 2018 roku wyniosła 26 428,62 zł, co stanowi 3,53% kwoty wyliczonej rezerwowanej w wymogu kapitałowym. Straty brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowane w 2018 roku w podziale na klasy i kategorie przedstawia poniższa tabela:

Kategoria	Ilość	Wielkość straty rzeczywistej	Odzyskana strata rzeczywista	Wielkość straty potencjalnej
Oszustwa wewnętrzne	0	0,00	0,00	0,00
Oszustwa zewnętrzne	0	0,00	0,00	0,00
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo pracy	229	22 927,99	0,00	41 495,92
Klienci, produkty i praktyka biznesowa	0	0,00	0,00	0,00
Uszkodzenia aktywów	0	0,00	0,00	0,00
Zakłócenia działalności i błędy systemów	23	3 427,18	0,00	3 427,18
Dokonywanie transakcji , dostawa oraz zarządzanie procesami	168	73,45	0,00	73,45
Razem	420	26 428,62	0,00	44 996,55

W celu ograniczania ryzyka operacyjnego w 2018 roku podjęto działania w celu zobligowania pracowników do lepszej staranności w obszarze poprawności i kompletności w prowadzonych danych do systemu księgowego, przeprowadzono szkolenie w zakresie obsługi systemu informatycznego ze szczególnym uwzględnieniem miejsc obciążonych największą ilością błędów, przeprowadzono częstsze kontrole wewnętrzne w zakresie kasowości.

2. Najpoważniejszymi zdarzeniami operacyjnymi jakie wystąpiły w 2018 roku były:

- awaria serwera zapasowego,
- pomyłki, błędy pracowników przy wprowadzaniu danych do systemu,
- nieobecność pracowników.

3. Obrót za 2018 rok 8 899 778 021,81 zł

4. Liczba pracowników na koniec 2018 roku w przeliczeniu na pełne etaty wynosiła 40,01

IX Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym

1. Bank nie posiadał na dzień 31.12.2018 roku ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne).
2. Zestawienie papierów wartościowych według stanu na dzień 31.12.2018 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa w zł	Wartość rynkowa w zł	Wartość godziwa w zł
1	Akcje w SGB Bank S.A.	1 082 100	1 082 100	0
2	Udziały w Concordia Polska TUV w Poznaniu	500	500	0
3	Udziały w TUV Warszawa	0	250	0
4	Udziały w SSO Poznań	1000	1000	0
RAZEM		1 083 600	1 083 850	0

X Ryzyko stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

1. Przez ryzyko stopy procentowej rozumie się możliwy negatywny wpływ zmian stóp procentowych na dochody oraz w konsekwencji na zmianę funduszy własnych Banku. Celem strategicznym polityki banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem na tych zmian na wynik finansowy Banku.

W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia:

- ryzyko przeszacowania – ryzyko niedopasowania terminów zmian oprocentowania aktywów odsetkowych i pasywów odsetkowych,
- ryzyko bazowe – ryzyko wynikające z niedoskonałego powiązania stawek stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe, które to instrumenty mają jednocześnie te same okresy przeszacowania.

Bank dokonywał pomiaru ryzyka stopy procentowej z miesięczną częstotliwością. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej Banku w okresach kwartalnych

- Na dzień 31 grudnia 2018 roku w ramach pomiaru ryzyka przeprowadzono testy warunków skrajnych. Do przeprowadzenia testu Bank zakłada zmianę stóp procentowych o 200 p. b. Do obliczeń Bank wykorzystuje łączny pomiar ryzyka przeszacowania i bazowego zakładając podstawową zmianę stopy o 200 p. b.

Analizę wariantową zmiany stóp procentowych na wynik finansowy:

Zmiana oprocentowania (+) wzrost / (-) spadek	Zmiana wyniku odsetkowego w skali 12 miesięcy (tys. zł)	Udział w wyniku odsetkowym
(+) 2,00%	403	12,3%
(+) 1,00%	202	6,1%
(+) 0,50%	101	3,1%
(+) 0,25%	50	1,5%
(-) 0,25%	-50	-1,5%
(-) 0,50%	-97	-3,0%
(-) 1,00%	-241	-7,3%
(-) 2,00%	-475	-14,5%

XI Wymogi kapitałowe na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważone ryzykiem

Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

XII Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze

Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze określa zasady ustalania, wypłacania i monitorowania zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Kruszwicy. Podlega ona zatwierdzeniu weryfikacji przez Radę Nadzorczą Banku. Jej realizacja podlega raz w

roku ocenie kontroli wewnętrznej przez stanowisko ds. polityki zgodności i kontroli wewnętrznej.

Zgodnie z w/w polityką, osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku są członkowie Zarządu Banku.

Osobom zajmującym stanowiska kierownicze przysługuje regulaminowa premia roczna.

Członkom Zarządu może być przyznana premia uznaniowa roczna ogółem w wysokości 2% rocznego zweryfikowanego wyniku finansowego netto z ograniczeniem do kwoty 5% osiągniętego w danym roku przez członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego.

Przyznaną premię wypłaca się następująco:

50% wypłacane jest niezwłocznie po przyznaniu, pozostałe 50% odroczone zostaje na okres 3 lat.

Przyznanie premii o której mowa wyżej może nastąpić po dokonaniu przez Radę Nadzorczą pozytywnej oceny pracy członków Zarządu oraz spełnieniu warunków zawartych w „Polityce zmiennych składników wynagrodzeń”

Ocena efektów pracy dokonywana jest po zakończeniu roku i obejmuje 3 lata tj. rok miniony oraz 2 poprzednie lata.

Za lata 2016 i 2017 Rada Nadzorcza nie przyznała Zarządowi premii rocznej.

Kryteriami oceny efektów pracy są:

1. kryteria ilościowe:

- zysk netto do wielkości planowanej
- jakość portfela kredytowego

2. kryteria jakościowe:

- poziom zadowolenia klientów
- jakość zarządzania kadrami.

Przy ocenie pracy członków Zarządu Rada Nadzorcza uwzględnia również realizację kierunków działania banku na dany rok.

W wyniku oceny efektów pracy Zarząd za rok 2018 nie otrzymał premii ponieważ nie zostały spełnione wszystkie wymienione wskaźniki a mianowicie:

Zysk netto - plan 904,9 tys. zł, wykonanie 829,6 tys. zł tj. 91,68%

Wskaźnik jakości kredytów - plan 2,76 % - wykonanie 3,04%

Wynagrodzenie Członków Zarządu za 2018 rok wyniosło:

- stałe 374 502,77 zł
- zmienne 0,00zł

XIII Ryzyko płynności i pozycji płynnościowej (Rekomendacja P)

1. Rola i zakres odpowiedzialności jednostek biznesowych oraz komitetów zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem płynności:

Pierwszym poziomem zarządzania ryzykiem płynności jest lokowanie nadwyżek środków finansowych. Role te spełnia dział księgowości, rozliczeń i sprawozdawczości. Do jego zadań należy zarządzanie płynnością bieżącą, krótkoterminową i długoterminową, w tym: lokowanie i utrzymywanie na wymaganym poziomie środków minimum depozytowego, lokowanie pozostałych dostępnych środków na lokaty będące aktywami płynnymi w nadzorczych miarach płynności lub też we wpływach rachunku wskaźnika LCR. W przypadku znaczących depozytów w celu ograniczania ryzyka płynności dopasowywanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności w/w depozytów. W uzasadnionych przypadkach w celu zminimalizowania ryzyka płynności komórki operacyjne zarządzające płynnością zasięgają opinii komórki zarządzającej ryzykiem płynności na drugim poziomie. Komórką oceniającą, monitorującą i kontrolującą ryzyko płynności jest Zespół ds. Ryzyk Bankowych i Monitoringu. Do zadań tego zespołu należy: codzienne wyznaczanie pozycji płynnościowej w zakresie nadzorczych miar płynności, sporządzanie okresowych analiz dotyczących zarządzania ryzykiem płynności, zawierających analizę źródeł finansowania działalności, analizę wskaźników płynności, w tym wskaźnika zrywalności depozytów, analizę urealnionej luki płynności, dokonywanie testów warunków skrajnych w oparciu o przyjęte negatywne scenariusze sytuacji skrajnej.

2. Działalność w zakresie pozyskiwania finansowania:

Bank pozyskuje finansowanie działalności głównie poprzez kierowanie swojej oferty depozytowej do sektora niefinansowego oraz do jednostek samorządowych. Bank zdywersyfikuje ofertę z punktu widzenia terminów wymagalności depozytów – depozyty bieżące oraz terminowe od 1 miesiąca do 5 lat. Oferta prowadzona jest w placówkach banku oraz w Internecie. Finansowanie działalności kredytowej odbywa się głównie ze stabilnej części depozytów i funduszy własnych.

3. Stopień scentralizowania funkcji skarbowych i funkcji zarządzania płynnością

Funkcje skarbowe wykonuje Dział Kasowo - Skarbcowy. Funkcje skarbowe są całkowicie scentralizowane w skali Banku. Funkcje zarządzania płynnością rozumiane jako funkcje monitorowania i kontrolowania ryzyka płynności Zespół ds. Ryzyk Bankowych i

Monitoringu. Funkcje zarządzania płynnością są w pełni scentralizowane. Komórka zaangażowana w wykonywanie funkcji skarbowych i zarządzania płynnością współpracują ze sobą.

4. Zasady funkcjonowania w ramach zrzeczenia

Bank Spółdzielczy w Kruszwicy jest zrzeszony w ramach zrzeczenia SGB oraz jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB. Bank Zrzeszający w ramach zrzeczenia SGB wykonuje w zakresie zarządzania ryzykiem płynności następujące czynności:

- prowadzi rachunki bankowe Banku, za pomocą których przeprowadzane są rozliczenia pieniężne i utrzymywana jest rezerwa obowiązkowa,
- nalicza, utrzymuje i odprowadza rezerwę obowiązkową,
- dokonuje w imieniu Banku rozrachunki międzybankowe,
- nalicza i odprowadza należne wpłaty do BFG,
- prowadzi rachunek na którym utrzymywane są aktywa Banku, związane realizacją obowiązków wynikających z uczestnictwa w systemie BFG,
- prowadzi inne rachunki Banku,
- udziela Bankowi kredytów, pożyczek i gwarancji,

Bank Spółdzielczy w Kruszwicy w zakresie zarządzania ryzykiem płynności w ramach zrzeczenia:

- posiada rachunki w Banku Zrzeszającym,
- przeprowadza za pomocą rachunku bieżącego rozliczenia pieniężne i utrzymuje rezerwę obowiązkową,
- deponuje na wyodrębnionym rachunku aktywów środki wynikające z obowiązków uczestnictwa w systemie BFG,
- deponuje w Banku Zrzeszającym wolne środki nie wykorzystane w działalności kredytowej,

Bank Spółdzielczy w ramach członkostwa w Systemie Ochrony SGB :

- realizuje działania związane z funkcjonowaniem mechanizmów kontroli, klasyfikowania ograniczania ryzyka,
- przestrzega limitów ograniczających ryzyko płynności w wewnętrznym systemie ochrony,

W ramach systemu ochrony jednostka zarządzająca IPS

- wykonuje audyt wewnętrzny wśród uczestników,
- podejmuje działania mające na celu kontrolę dokonywaną w oparciu o jednakowo zorganizowane mechanizmy kontrolowania i monitorowania ryzyka,
- stosuje wobec uczestników stosowne środki oddziaływania,
- udziela uczestnikom pomocy finansowej.

5. Rozmiar i skład nadwyżki płynności banku

Lp.	Nazwa nadwyżki	Wartość nadwyżki
1	LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	29 931 tys. zł

6. Normy płynności oraz inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka działalności

Lp.	Nazwa	Wielkość	Limity wynikające z przepisów
1	Nadzorcza miara płynności długoterminowej	371%	100%
2	Wskaźnik LCR	285%	100%

7. Lukę płynności zawierającą kilka najbliższych przedziałów dla pozycji bilansowych i pozabilansowych łącznie oraz otrzymane na tej podstawie skumulowane luki płynności wg stanu na dzień 31.12.2018 roku kształtują się następująco:

Przedział płynności	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 6 miesięcy
Luka bilansowa prosta	- 46 424	- 56 628	-59 497
Luka bilansowa skumulowana	26 079	42 135	52 339

8. Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach zrzeczenia

Bank w celu zabezpieczenia płynności może skorzystać z pomocy z Banku Zrzeszającego w postaci:

- kredytu w rachunku bieżącym,
- kredytu w rachunku rewolwingowym,
- pożyczki podporządkowanej.

Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony SGB i może skorzystać z następujących form pomocy:

- pożyczkę płynnościową – udzielana na wsparcie płynności
- pożyczkę długoterminową na warunkach zobowiązań podporządkowanych,
- pożyczkę restrukturyzacyjną – na wsparcie działań mających na celu usunięcie niewypłacalności lub groźby niewypłacalności,
- nabycie wierzytelności,
- gwarancję, poręczenia lub inne zabezpieczenia,
- objęcie udziałów członkowskich w celu zwiększenia funduszy własnych Banku,

- wniesienie wkładów pieniężnych do Banku,
- kaucji – ustanowionej celem zabezpieczenia wierzytelności wymagającej utworzenia rezerwy celowej.

9. Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności są następujące:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów pasywów,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- istnienie dużej nadpłynności, co może negatywnie wpływać na wynik finansowy Banku.

10. Dywersyfikacje źródeł finansowanie banku

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego i budżetowego,
- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów : depozyty terminowe i bieżące,

11. Techniki ograniczania ryzyka płynności

Podstawowymi technikami ograniczania ryzyka płynności w Banku są:

- limity ograniczające ryzyko płynności
- testy warunków skrajnych przeprowadzane pod kątem adekwatności posiadanych funduszy własnych na pokrycie nieoczekiwanych strat w sytuacjach szokowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne,
- utrzymywanie tzw. Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym
- nie inwestowanie nadwyżek w ryzykowne instrumenty pochodne,
- uczestnictwo w SSO SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową,

12. Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynnościowej i ryzyka płynności

Głównymi pojęciami są:

- płynność płatnicza – zdolność do finansowania aktywów terminowego finansowania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć bez ponoszenia straty,

- płynność bieżąca - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie do 7 dni,
- płynność krótkoterminowa - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie do 30 dni,
- płynność średnioterminowa - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie od 1miesiąca do 12 miesięcy,
- płynność długoterminowa - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy,
- baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych.

Pozostałe szczegółowe definicje stosowane przez Bank zawarte zostały w Zasadach zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Kruszwicy.

13. Ryzyko płynności rynku (produktu) jest odzwierciedlone w systemie zarządzania płynnością płatniczą Banku – poprzez kierowanie większości oferty depozytowej do sektora niefinansowego do grupy klientów detalicznych. Depozyty klientów detalicznych w kalkulacji wskaźnika LCR charakteryzują się najmniejszymi wagami odpływu i najwyższym osadem w obliczeniach miar płynności. Produkty depozytowe należące do grupy detalicznych są obarczone najmniejszym ryzykiem. Bank uwzględnia również ryzyko rynku poprzez kierowanie zróżnicowanej oferty depozytowej w zależności od stopnia związania klientów Bankiem. Zachowania klientów charakteryzują się różnym stanem stabilności, co ma wpływ na wielkość nadwyżki płynności i stabilności depozytów. Ryzyko płynności Bank uwzględnia również przy strategii inwestowania nadwyżek w aktywa płynne.

14. Wykorzystywanie testów warunków skrajnych

Bank wykorzystuje testy warunków skrajnych:

- w procesie szacowania kapitału wewnętrznego – badana jest adekwatność posiadanych funduszy własnych z punktu widzenia absorbowania nieoczekiwanych strat powstałych w wyniku realizacji szokowych scenariuszy płynnościowych.
- w planowaniu awaryjnym - Bank wykorzystuje scenariusze testów warunków skrajnych w konstruowaniu adekwatnych działań awaryjnych
- w bieżących działaniach Zarządu.

15. Polityka Banku w zakresie utrzymywania rezerw płynności,

Bank definiuje rezerwę płynności jako aktywa zabezpieczające utrzymanie płynności. Rezerwa płynności ma zapewnić odpowiednie pokrycie krótkoterminowych odpływów oraz środków strukturalnie niestabilnych na odpowiednim poziomie. Rezerwa płynności może być rozumiana jako aktywa płynne zgodnie z rozporządzeniem CRR lub aktywa płynne zgodnie z Uchwałą płynnościową KNF. W obu tych pojęciach prawnych są punkty wspólne i z tego tytułu Bank utrzymuje nadwyżki płynności w gotówce w wielkości zapewniającej niezakłóconą obsługę kasową. Bank należy do SSO SGB i jako rezerwę płynności z punktu widzenia rozporządzenia CRR utrzymuje środki na rachunku minimum depozytowego.

W skład rezerwy płynności z punktu widzenia Uchwały płynnościowej KNF wchodzi pozostałe niezablokowane lokaty deponowane w Banku Zrzeszającym z terminem zapadalności do 30 dni, niewykorzystana kwota kredytu w rachunku bieżącym, niewykorzystana kwota kredytu rewolwingowego, i inne pozycje.

Polityka utrzymywania rezerwy płynności w Banku ma na celu zapewnienie ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem oraz nie przekraczanie limitów systemu ochrony oraz limitów wynikających z przepisów prawa.

16. Ograniczenia regulacyjne w zakresie transferu płynności w ramach zrzeszenia:

Bank jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB. Bank musi spełniać odpowiednie kryteria i utrzymywać odpowiednie limity wewnętrzne obowiązujące w systemie. W przypadku zagrożenia utraty płynności SSO SGB może udzielić pomocy uczestnikowi systemu poprzez następujące instrumenty- pomoc zwrotna i pomoc bezzwrotna.

Pomoc zwrotna może mieć następujące formy:

- pożyczkę płynnościową,
- pożyczkę długoterminową na warunkach zobowiązań podporządkowanych,
- pożyczkę restrukturyzacyjną
- nabycie wierzytelności,
- gwarancję, poręczenia lub inne zabezpieczenia,
- objęcie udziałów członkowskich w celu zwiększenia funduszy własnych Banku,
- wniesienie wkładów pieniężnych do Banku,
- kaucji – ustanowionej celem zabezpieczenia wierzytelności wymagającej utworzenia rezerwy celowej,

Pomoc bezzwrotna może mieć następujące formy:

- umorzenia całości lub części pomocy w zakresie należności głównej
- wpłaty na fundusz zasobowy lub rezerwowy Banku.

17. Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności mają formę opisową i tabelaryczną, zawierają m.in. dane na temat:

- struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- stabilność źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponad przeciętne stawki oprocentowania;
- stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych,
- wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- poziomu aktywów nieobciążonych,
- analizy wskaźników płynności,
- wyników testów warunków skrajnych,
- ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- stopnia wykorzystania wskaźników wczesnego ostrzegania,
- stopnia przestrzegania limitów.

XIV Informacje o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarząd wymogów określonych w art. 22 aa ustawy Prawo Bankowe.

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu spełniają wymogi określone w art. 22aa ustawy Prawo Bankowe, posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji powierzonych obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

XV System Kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli oraz stanowisko ds. polityki zgodności i kontroli wewnętrznej.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania

adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
2. Na drugą linię obrony składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie,
 - 2) komórka do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej.
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
2. Druga linia obrony:
 - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
 - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
 - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) matrycę funkcji kontroli,
 - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
 - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.
4. W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne

wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

5. Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.

Bank określił kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na zapewnienie osiągnięcia określonych celów systemu kontroli wewnętrznej. Nadanie odpowiedniej kategorii nieprawidłowości stwierdzonej, w ramach niezależnego monitorowania, polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z tą nieprawidłowością.

W Banku prowadzony jest rejestr wszystkich nieprawidłowości znaczących i krytycznych. Wykryte w ramach pierwszej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do komórki organizacyjnej drugiej linii obrony, odpowiedzialnej za niezależne monitorowanie procesu, w ramach którego zaistniała dana nieprawidłowość znacząca lub krytyczna, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do Zarządu Banku oraz komórki audytu wewnętrznego.

Stwierdzone w ramach drugiej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do komórki audytu wewnętrznego.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymuje w okresach półrocznych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz informacji dotyczących efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony komórka audytu wewnętrznego przygotowuje syntetyczną informację o najistotniejszych nieprawidłowościach, stwierdzanych w trakcie audytów wewnętrznych i w okresach półrocznych przekazuje do Banku. Bank wykorzystuje ww. informacje w celu poprawy jakości wykonywanych usług i obniżenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w tym funkcji kontroli, Samodzielnego stanowiska ds. polityki zgodności i kontroli wewnętrznej oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorcza bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji

kontroli oraz samodzielne stanowisko ds. polityki zgodności i kontroli wewnętrznej ze szczególnym uwzględnieniem:

- adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
- skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- zapewnienia niezależności samodzielnemu stanowisku ds. polityki zgodności i kontroli wewnętrznej,
- zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników komórki Samodzielne Stanowisko ds. Zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki.

XVI Informacje

Według stanu na dzień 31.12.2018 roku zostały przygotowane na podstawie „Polityki informacyjnej w Banku Spółdzielczym w Kruszwicy” z grudnia 2018 roku .

Kruszwica 11.06.2019r

Oświadczenie Zarządu (CRR art. 435.1.e)

Zarząd Banku Spółdzielczego w Kruszwicy oświadcza, że opisane w informacji ustalenie dotyczące zarządzania ryzykiem dają pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Podpisy członków Zarządu.

Kruszwica 11.06.2019r.

Oświadczenie Zarządu (CRR art. 435.1.f)

Zarząd Banku Spółdzielczego w Kruszwicy oświadcza, że obowiązujący w Banku system zarządzania ryzykiem, ocenia się jako dostosowany do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka.

<i>Nazwa limitu</i>	<i>Wysokość limitu</i>	<i>Wartość</i>
Ryzyko kredytowe		
Udział kredytów w sumie bilansowej	Max 75 %	57,38 %
Udział kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym	Max 4 %	3,04 %
Udział portfela kredytów do depozytów	Max 90 %	69,61 %
Ryzyko operacyjne		
Straty poniesione z tytułu zdarzeń + 20% BIA	Max 50 %	21,88 %
Wskaźnik rotacji kadr	Max 2 %	0 %
Liczba oszukańczych transakcji zewnętrznych	Max 2%	1
Ryzyko walutowe		
Udział całkowitej pozycji walutowej w funduszach własnych	Max 2%	3,23 %
Ryzyko płynności		
M1	Min 1,0	3,5%
M2	Min 1,0	3,49 %
LCR	Min 100%	285%
NSFR	Min 100%	154%
Ryzyko stopy procentowej		
Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania do annualizowanego wyniku odsetkowego zakładając zmianę stóp o 100 p. b.	Max 30%	23,2%

Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego do annualizowanego wyniku odsetkowego zakładając zmianę stóp o 100 p. b.	Max 20 %	14,2 %
Udział sumy luk w przedziałach przeszacowania powyżej 12 m-cy w funduszach własnych	Max 5 %	1,2%
Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego łącznie w funduszach własnych przy założeniu zmiany stóp procentowych o 200 p. b.	Max 15 %	2,9%
Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania łącznie w funduszach własnych przy założeniu zmiany stóp procentowych o 200 p. b.	Max 20%	8,8%
Zmiany wartości ekonomicznej Banku w funduszach własnych	Max 2%	0,1%
Ryzyko kapitałowe		
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	Min 9,375 %	17,22%
Współczynnik kapitału Tier I	Min 10,875 %	17,22%
Łączny współczynnik kapitałowy	Min 13,875%	17,22%
Kapitał regulacyjny / fundusze własne	Max 69,5%	46,45 %
Kapitał wewnętrzny / fundusze własne	Max 74 %	50,4 %
ROA	Min 0,3%	0,47%

Podpisy członków Zarządu

Kruszwica 11.06.2019r.